

Toelichting bij de 22^e wijziging

Toelichting

De Gemeenschappelijke regeling DCMR moet om een aantal redenen worden aangepast. De belangrijkste aanleiding is de inwerkingtreding van de gewijzigde Wet gemeenschappelijke regelingen (WGR). Daarnaast zijn er enkele andere ontwikkelingen die vragen om een wijziging van de GR (waaronder de inwerkingtreding van de Omgevingswet en de vorming van de gemeente Voorne aan Zee).

De concept-wijziging van de GR-DCMR is op 7 september 2023 besproken in de AB-vergadering. Het AB stemde in met de concept-wijziging en besloot om deze conform de WGR voor een zienswijze voor te leggen aan de gemeenteraden en provinciale staten. Op 18 september 2023 zijn de betreffende stukken aan de raden en staten gestuurd met het verzoek om uiterlijk 1 maart 2024 een eventuele zienswijze uit te brengen.

De ontvangen zienswijzen (van Provinciale Staten en van 11 gemeenteraden) zijn als bijlage toegevoegd.

In deze toelichting wordt de inhoud van de ontvangen zienswijzen toegelicht en is aangegeven hoe met de ontvangen reacties is omgegaan. Het AB heeft op 4 juli 2024 ermee ingestemd om de concept-wijziging op diverse punten aan te vullen en aan te passen. Dat betreft met name het concreter omschrijven van de actieve informatieplicht met het oog op het gevraagd en ongevraagd beschikbaar stellen van informatie aan de raden en staten. In het verlengde hiervan wordt in de zienswijzen bepleit om de informatievoorziening (algemene openbaarheid en informatievoorziening naar raden/staten), de mogelijkheid van informatieve bijeenkomsten en de mogelijkheid van insprekers in AB-vergaderingen nader te regelen in een reglement van orde van bestuursvergaderingen. Het AB kent een reglement van orde, en deze zal geactualiseerd en aangevuld worden teneinde dit in overeenstemming te brengen met de GR-wijziging en de ontvangen zienswijzen. De wijziging van het AB-reglement wordt aan het AB voorgelegd.

Naast de ontvangen zienswijzen bevat deze toelichting een nadere aanpassing met betrekking tot de stemverhouding in het AB. Om juridische redenen is een kleine aanpassing hierin nodig teneinde de stemverhouding in overeenstemming te brengen met de WGR.

1. Provinciale Staten Zuid-Holland

Bijlage: Besluit Provinciale Staten ZH, d.d. 13 december 2023.

Inhoud: In de zienswijze worden de voorgestelde GR-wijzigingen behandeld, en wordt per wijziging aangegeven of PS aanleiding zien om via een zienswijze wensen of bedenkingen in te brengen. PS zijn akkoord met alle voorgestelde aanpassingen, maar bij de wijziging t.a.v. de actieve informatieplicht hebben PS de wens uitgesproken voor een verdere aanvulling en aanscherping.

In de concept-wijziging zoals is voorgelegd, is in artikel 17 (Verantwoording aan de deelnemers) reeds een aanvulling opgenomen. Deze aanvulling heeft betrekking op het (overeenkomstig de Wet open overheid) actief openbaar maken van AB-vergaderstukken, het actief openbaar maken van besluitenlijsten en andere documenten van het DB, en de mogelijkheid

dat het AB kan besluiten bijeenkomsten te organiseren waarin aan de vertegenwoordigende organen inlichtingen worden verstrekt.

PS hebben behoefte om deze bepalingen aan te vullen en een bredere invulling te geven aan de actieve informatieplicht van besturen richting vertegenwoordigende organen, colleges, raden en provinciale staten van de deelnemers en/of haar leden. In de bijgaande zienswijze (zie bijlage 1, blz 3 en 4) is een voorstel opgenomen voor een dergelijke aanvulling / aanscherping. Deze heeft betrekking op de schriftelijke informatie aan raden en staten, op het gevraagd en ongevraagd verstrekken van informatie die nodig is voor de beoordeling van het door het bestuur gevoerde beleid, en op de informatieverstrekking en verantwoording door DB- en AB-leden aan de raden en staten.

Het AB heeft ingestemd met het volgende voorstel: Voorgesteld wordt om de voorgestelde aanvulling / aanscherping van artikel 17 over te nemen. Daartoe is een aanpassing in artikel 17 aangebracht. Met deze aanpassing is de actieve informatieplicht door het dagelijks en algemeen bestuur verder verduidelijkt. In het reglement van orde van het bestuur worden nadere bepalingen opgenomen over de wijze waarop de informatieplicht nader wordt ingevuld. Het reglement van orde zal daarop worden aangepast, en deze aanpassing wordt aan het bestuur voorgelegd.

2. Gemeente Schiedam

Bijlage: besluit van de raad van Schiedam d.d. 31 oktober 2023

Inhoud: de raad neemt kennis van de concept-wijziging van de GR, besluit geen zienswijze in te dienen en geeft het college van B&W toestemming om in te stemmen met de wijziging van de GR/DCMR.

Het AB heeft ingestemd met het volgende voorstel: kennisnemen van het raadsbesluit.

3. Gemeente Albrandswaard

Bijlage: brief van de gemeenteraad van Albrandswaard d.d. 26 februari 2024.

Inhoud: De raad kan zich vinden in de voorgestelde wijzigingen, en stelt daarnaast een aantal aanvullende wijzigingen voor:

- a) Het opnemen van een bepaling over de mogelijkheid dat belanghebbenden kunnen inspreken in AB-vergaderingen;
- b) Het opnemen van een bepaling dat de deelnemende raden de verslagen van het AB, en de vastgestelde begroting en vastgestelde jaarrekening ontvangen;
- c) Het toevoegen van een bepaling dat de raden op de hoogte worden gesteld van de resultaten van evaluaties en de conclusies en wijzigingen die na de evaluaties zijn doorgevoerd;

Het AB heeft ingestemd met het volgende voorstel: overnemen van de door de raad voorgestelde aanvullingen, d.w.z.:

- a) Voorgesteld wordt de bepaling over inspraak door belanghebbenden toe te voegen. In het bestaande reglement van orde is deze mogelijkheid reeds vermeld, maar op verzoek van de raad zal deze ook in de GR worden opgenomen. Het reglement van orde

bevat nadere regels hiervoor. Mede naar aanleiding van de zienswijze van de provincie ZH zal het reglement worden aangevuld; het reglement zal worden voorgelegd aan het bestuur.

- b) Voorgesteld wordt om de bepaling in artikel 17 over informatieplicht aan te vullen (zie ook de zienswijze van Provinciale Staten). Na vaststelling van de begroting en jaarverslag/jaarrekening door het AB zullen deze aan de raden en staten worden toegestuurd. Daarbij wordt aangesloten bij de Wet open overheid, waarin is bepaald dat AB-stukken openbaar worden gemaakt. Bij het toezenden van de informatie aan de griffies zal daarom worden gewezen op de DCMR-website waar de volledige set van AB-stukken (agenda, besluitenlijsten, begroting, jaarrekening, overige besprekstukken, etc.) is opgenomen.
- c) Voorgesteld wordt de bepaling over de evaluatie van de GR aan te vullen met het tekstvoorstel van de raad.

4. Gemeente Ridderkerk

Bijlage : brief van de gemeenteraad van Ridderkerk d.d. 26 januari 2024

Inhoud: de raad kan zich vinden in de voorgestelde wijzigingen en stelt daarnaast een aantal aanvullende wijzigingen voor. Deze aanvulling en zijn gelijk aan de voorstellen in de zienswijze van de raad van Albrandswaard.

Het AB heeft ingestemd met het volgende voorstel: overnemen van de voorstellen van de raad van Ridderkerk, zoals bovenstaand is beschreven bij de zienswijze van Albrandswaard.

5. Gemeente Barendrecht

Bijlage: brief van de gemeenteraad van Barendrecht d.d. 27 februari 2024.

Inhoud: de raad kan zich vinden in de voorgestelde wijzigingen en stelt daarnaast een aantal aanvullende wijzigingen voor. Deze aanvulling en zijn gelijk aan de voorstellen in de zienswijze van de raad van Albrandswaard.

Het AB heeft ingestemd met het volgende voorstel: overnemen van de voorstellen van de raad van Barendrecht, zoals bovenstaand is beschreven bij de zienswijze van Albrandswaard.

6. Gemeente Capelle aan den IJssel

Bijlage: brief van de raad van Capelle aan den IJssel d.d. 12 februari 2024

Inhoud: de raad kan zich vinden in de voorgestelde wijzigingen en stelt daarnaast een aantal aanvullende wijzigingen voor. Deze aanvullingen zijn gelijk aan de voorstellen in de zienswijze van de raad van Albrandswaard. Aanvullend hierop verzoekt de raad van Capelle aan den IJssel om de mogelijkheid om een zienswijze op AB-besluiten te vragen nader wordt geconcretiseerd, door op te nemen dat “in gevallen wanneer er sprake is van strategische

beleidskeuzes en te stellen kaders, wij op voorhand altijd pro-actief geïnformeerd worden en in de gelegenheid worden gesteld om een zienswijze uit te brengen”.

Het AB heeft ingestemd met het volgende voorstel:

- Overnemen van de voorstellen zoals beschreven bij de zienswijze van de raad van Albrandswaard;
- Ten aanzien van de zienswijzen bij strategische beleidskeuzes en te stellen kaders moet worden opgemerkt dat deze niet door DCMR maar door de GR-deelnemers worden bepaald. DCMR is als omgevingsdienst de uitvoerder van taken in opdracht van de colleges. De beleidsmatige kaders worden door de participanten vastgesteld. Indien zich nieuwe inhoudelijke of financiële ontwikkelingen voordoen worden deze reeds via de begroting voor een zienswijze aan de raden en staten voorgelegd. Daarnaast kan op basis van het nieuwe, voorgestelde artikel 15, lid 3 het AB bepalen of ook andere besluiten voor een zienswijze worden voorgelegd. De bestaande zienswijze-procedure en het in deze GR-wijziging aangevulde artikel 15 geven daarmee reeds invulling aan het voorstel van de raad.

7. Gemeente Rotterdam

Bijlage: brief van de raad van Rotterdam d.d. 25 januari 2024

Inhoud: de concept-wijziging van de GR geeft de raad geen aanleiding tot het maken van opmerkingen.

Het AB heeft ingestemd met het volgende voorstel: kennisnemen.

8. Gemeente Vlaardingen

Bijlage: brief van de gemeenteraad van Vlaardingen d.d. 29 februari 2024.

Inhoud: De ontwerp-wijziging van de GR geeft geen aanleiding tot het indienen van een zienswijze.

Het AB heeft ingestemd met het volgende voorstel: Kennisnemen van de brief.

9. Gemeente Goeree-Overflakkee

Bijlage: brief van de gemeenteraad d.d. 29 februari 2024

Inhoud:

- de raad van Goeree-Overflakkee kan zich vinden in de voorgestelde wijzigingen en maakt geen gebruik van de mogelijkheid om een zienswijze in te brengen;
- de raad geeft de wens aan om de informatiepositie van de raden te verbeteren en bepleit om de notulen van de AB-vergaderingen via de griffie aan de raad te verstrekken. Deze actieve rol ligt er ook voor wat betreft het toezenden van een evaluatie na een jaar over de effecten van de voorgestelde wijzigingen.

Het AB heeft ingestemd met het volgende voorstel:

- kennisnemen van de instemming door de raad van Goeree-Overflakkee;
- ten aanzien van het toesturen van de AB-notulen is (naar aanleiding van de zienswijzen van Albrandswaard, Ridderkerk en Barendrecht) een bepaling in de GR toegevoegd, en tevens is het evaluatie-artikel aangevuld met een bepaling over het informeren van de deelnemende raden en staten over de evaluatieresultaten.

10. Gemeente Lansingerland

Bijlage: brief van de raad van Lansingerland d.d. 5 februari 2024

Inhoud: de ontwerp-wijziging van de GR geeft geen aanleiding tot het geven van een inhoudelijke zienswijze.

Het AB heeft ingestemd met het volgende voorstel: kennisnemen.

11. Gemeente Maassluis

Bijlage: besluit van de gemeenteraad van Maassluis d.d. 5 maart 2024

Inhoud: De raad van Maassluis stemt in met de wijziging van de GR van DCMR, en besluit geen zienswijze in te brengen.

Het AB heeft ingestemd met het volgende voorstel: Kennisnemen van het raadsbesluit.

12. Gemeente Krimpen aan den IJssel

Bijlage: brief van de raad van Krimpen aan den IJssel.

Inhoud:

- Informatieplicht (artikel 17): de raad is (met een verwijzing naar de betreffende WGR-artikelen) van mening dat het ongevraagd informatie verstrekken onder de actieve informatieplicht valt. Daarnaast is de raad van mening dat de kan-bepaling in artikel 17, zesde lid niet tegemoet komt aan het bepaalde in artikel 17, derde lid van de WGR juncto art 52, eerste lid, van de WGR.
- De raad van de gemeente Krimpen is van mening dat artikel 37 (over uittreding) nadere uitwerking behoeft, omdat de bepaling in het eerste lid over de door het AB te bepalen condities niet meer is toegestaan.
- De raad gaat tevens in op de bescherming van de bedrijfsvoering van DCMR in geval van een vermindering in de afname van taken en stelt voor om een praktische afspraak over een maximale vermindering (in procenten) op te nemen.

Het AB heeft ingestemd met het volgende voorstel:

- Het artikel over de informatieplicht wordt aangepast en nader geconcretiseerd. Mede naar aanleiding van de zienswijzen van de provincie Zuid-Holland en van de gemeenten Albrandswaard, Barendrecht, Ridderkerk, Capelle aan den IJssel is artikel 17 uitgebreid en geconcretiseerd. In deze aanvullingen is tevens opgenomen dat dit artikel betrekking heeft op zowel het gevraagd als ongevraagd informeren van de raden en staten. In artikel 17 is een bepaling opgenomen dat in het reglement van orde nader wordt ingevuld hoe uitvoering aan de informatieplicht wordt gegeven. Tevens is een

bepaling toegevoegd waarin is vastgelegd dat het afleggen van verantwoording en het verstrekken van inlichtingen geschiedt met inachtneming van hetgeen hierover in de WGR is bepaald.

- Artikel 37 lid 1, bepaalt dat het AB vaststelt welke financiële en organisatorische gevolgen op een eventuele uittreding van een deelnemer van toepassing zijn. De raad stelt dat een dergelijke bepaling niet meer volstaat en een nadere uitwerking behoeft. Echter, in artikel 37, lid 2 t/m 6, zijn reeds nadere kaders en randvoorwaarden voor een eventuele uittreding opgenomen, waaronder de toewijzing van personeel en compensatie van rechten en verplichtingen (inclusief de grondslag op basis van een meerjarige financiële berekening). Artikel 37 biedt voldoende kader om in voorkomende gevallen afspraken over een uittreding te maken en de opgenomen bepalingen in artikel 37 volstaan gelet op de uittrede-bepalingen in de WGR. Daarnaast is het ongewenst om in de GR de eisen en randvoorwaarden voor een eventuele uittreding verdergaand en in detail vast te leggen, omdat bij een uittreding ook rekening moet kunnen worden gehouden met de specifieke omstandigheden en ontwikkelingen op het moment van uittreding. Zo is bij een eerdere GR-wijziging in het algemeen bestuur aangegeven dat het in dergelijke situaties wenselijk is om rekening te houden met bijvoorbeeld het specifieke takenpakket van een uittredende participant en de mate van bezette of vacante formatieplaatsen (omdat deze factoren veel invloed hebben op de mate waarin al of niet nadelige effecten optreden). Voorts wordt erop gewezen dat in landelijke wetgeving is vastgelegd dat het basistakenpakket verplicht moet zijn ondergebracht bij de omgevingsdienst. Dit maakt dat een eventuele uittreding uit de GR altijd een overgang naar een andere GR zal zijn, waarbij de uittreding vooral het karakter zal hebben van een interbestuurlijk proces tussen de Algemeen besturen van de betreffende omgevingsdiensten. De algemene kaders die nu voor uittreding zijn opgenomen bieden voldoende kaders vooraf en voldoende ruimte voor specifieke invulling als een dergelijke situatie zich voordoet.
- Ten aanzien van het voorstel om de DCMR-bedrijfsvoering te beschermen bij een taak-afname (door een maximum percentage op te nemen voor taakvermindering in het volgende jaar) wordt opgemerkt dat artikel 33 van de GR hierin reeds voorziet. Dit artikel biedt voldoende kaders en randvoorwaarden om bij taakafname de DCMR-bedrijfsvoering vanuit het perspectief van een gezamenlijke verantwoordelijkheid te beschermen.

13. Gemeente Voorne aan Zee

Het college van Voorne aan Zee is voornemens aan de raad voor te stellen geen zienswijze in te dienen (onder voorbehoud van besluitvorming).

14. Gemeente Nissewaard

Aan de raad van Nissewaard wordt door het college voorgesteld om geen zienswijze in te brengen (onder voorbehoud van besluitvorming in de raad op 24 april 2024).

Stemverhouding AB

Naast de aanpassingen in de GR als gevolg van de ontvangen zienswijzen is er om juridische redenen een aanvullende aanpassing in de GR nodig, die betrekking heeft op de stemverhouding in het AB. In de concept-GR-wijziging zoals is voorgelegd in de zienswijzeprocedure is voorgesteld om de stemverhouding in het AB ongewijzigd te laten. De belangrijkste reden hiervoor was dat er nog nooit in het AB is gestemd. In het betreffende GR-artikel is dus wel de samenstelling van het AB aangepast (van 19 naar 17 leden, vanwege de vorming van de

nieuwe gemeenten Voorne aan Zee), maar is het stemgewicht per AB-lid ongewijzigd gebleven. Echter, als gevolg van de gemeentelijke herindeling voldoet de nieuwe stemverhouding niet aan een bepaling in de WGR dat de DB-leden geen meerderheid in stemaantal mogen hebben in het AB. Immers, het DB bereidt de AB-besluitvorming voor en legt verantwoording af aan het AB. In deze verhouding tussen DB en AB is het niet toegestaan dat het DB bij een eventuele stemming de meerderheid heeft. In de “oude” GR met een AB van 19 leden was dit gewaarborgd, want het DB had 49% van de stemmen in het AB. Maar door aanpassing van het aantal AB-leden (a.g.v. de fusiegemeente Voorne aan Zee) is dit veranderd en heeft het DB 51% van de stemmen in het AB. De stemverhouding in het AB moet dus alsnog in overeenstemming worden gebracht met de wettelijke bepalingen m.b.t. de verhouding tussen DB en AB.

De stemverhouding in het AB in de voorgelegde concept-GR-wijziging is :

- Provincie Zuid-Holland 42 stemmen (3 leden met elk 14 stemmen)
- Gemeente Rotterdam 42 stemmen (2 leden met elk 21 stemmen)
- Regiogemeenten 24 stemmen (12 gemeenten met elk 2 stemmen)

De verhouding in het aantal stemmen is in de GR vastgelegd op basis van het financiële aandeel in de GR (d.w.z. omvang van de werkplannen). Het specifieker maken van de stemverhouding op basis van werkplan-omvang zou een optie kunnen zijn, maar dat lost het probleem van de verhouding tussen DB en AB niet op en brengt integendeel meer complexiteit in de stemverhoudingen. Indien de actuele werkplan-omvang als uitgangspunt wordt gehanteerd dan zou het stemgewicht van het DB nog groter zijn. De meest eenvoudige aanpassing waarmee dit juridische probleem kan worden opgelost is een wijziging van het stemgewicht per regiogemeente van 2 naar 3. De stemverhouding wordt dan:

- Provincie Zuid-Holland 42 stemmen (3 leden met elk 14 stemmen)
- Gemeente Rotterdam 42 stemmen (2 leden met elk 21 stemmen)
- Regiogemeenten 36 stemmen (12 gemeenten met elk 3 stemmen).

Bij deze stemverhouding blijft het stemgewicht van het DB in het AB onder de 50% (namelijk 48%). Het stemaandeel van gemeente Rotterdam en de Provincie Zuid-Holland dalen daarentegen wel met 2,5%, namelijk van 37,5% voorheen, naar 35%.

Het AB heeft ingestemd met deze wijziging, zodat de voorgelegde GR-wijziging ook op dit punt in overeenstemming is met de WGR-bepalingen.